باسمه تعالی

(۱) وظیفهٔ استاد در حوزه، پیش از هر چیز اصلاح خود و ساختن نفسی متقی می باشد چون طلاب تمامی حرکات و اعمال استاد را - خصوصاً در پایه های اول - ضبط و الگو برداری می کنند و عمل استاد را تقریباً حجت می دانند. طلبه در اوائل ورودش به حوزه سردرگم است و به دنبال هادی و راهنمایی می گردد و چه بسا کسانی خشت اول بنای او را کج می گذارند و او را منحرف می سازند و بالطبع بهترین الگویش را استادش می داند پس استاد پیش از تدریس و تعلیم باید فکر تربیت طلبه ها باشد. و راههای مختلفی برای این کار می توان یافت. مثلاً قبل یا بعد از درس چند دقیقه صحبت کند یا جلسه ای را در هفته اختصاص به این کار دهد یا...

(۲) استاد باید به طلبه بینشی درست در مسیر علم و تقوی دهد؛ یعنی اولاً رابطهٔ شاگردش را با خداوند بهتر و بیشتر ساخته، ثانیاً طریقهٔ علم آموزی در حوزه را به آنها یاد دهد چون طلبه ها معمولاً در این زمینه ضعف دارند و هدفمند تحصیل نمی کنند پس استاد باید هدف از تحصیل را نیز برای شاگردانش روشن سازد.

(۳) اما انجام این دو امر مهم، نیاز به یک رابطهٔ دوستانهٔ استاد با شاگردانش دارد یعنی شاگرد باید بتواند استادش را دوست خود تلقی کند وقتی به این مرحله رسید سفرهٔ دلش را برای استادش باز کرده با او کنار خواهد آمد و به اوامرش گوش جان خواهد سپرد. پس استاد نباید با تکبر و خود بینی از طلاب فاصله گرفته و به آنها اهمیت ندهد.

(۴) استاد برای اینکه درسش بهتر در ذهن بچه ها جا بیافتد باید نکاتی را رعایت کند:

مثلاً در ابتدای درس، از درس گذشته پرسش نماید و نیز طلبه‌ها را تشویق به پیش مطالعه و حتّی پیش بحث نماید و در بین درس نباید فقط صحبت کند بلکه طلبه‌ها را مشارکت دهد و از آنها بپرسد و با آنها پیش رود. (اگر اینطور شد کسی در کلاس خوابش نمی‌برد! چون همه مشارکت در درس دارند.)

۵) تشویق طلبه‌های موفّق و حتّی غیر موفّق، نیز شناختن استعدادهای درخشان در کلاس و بکار انداختن آنها بسیار مهم است.

۶) کلاس باید جذب و جوش داشته باشد طلبه باید تحقیق کند و استاد این امر را بر عهده دارد تا با پرسش و امتحان (هر هفته) طلبه‌ها را فعّال کند.

۷) استاد باید در درسش چاشنی هایی داشته باشد و کلاسش خشک نباشد لکن جداً باید از حاشیه رفتن و بحث در مسائل زائد بپرهیزد.

۸) برای تربیت شاگرد، استاد باید خود را تربیت کرده باشد یعنی در هر موضوعی پیشتی داشته باشد چه در سیاست، چه در دیدگاهها، در فقه، در عقاید و... تا طلبه همه جانبه بار بیاید.

۹) استاد الگوی شاگرد است پس باید نظم را تمام و کمال مراعات کند و طلبه‌ها را نیز تشویق به نظم در امور نماید.